

‘ALS DIT MISLUKT,
DAN IS HET *GAME OVER*.
DAN GEVEN WE
DE PLANEET OP’

HET KLIMAAT VERSUS DE STAAT

Dirk De Clippeleir

Tom Lenaerts

Francesca
Vanthielen

Stijn Meuris

Nic Balthazar

Ignace Schops

Koen Vanmechelen

Tom Brookes

Johan
Van Den Bosch

Lambert
Schoenmaekers

Serge
de Gheldere

No time to waste: een groep verontruste burgers uit de media-, bedrijfs- en kunstwereld, verenigd in de vzw Klimaatzaak, gaat de Vlaamse, Waalse, Brusselse én federale overheid dagvaarden wegens het uitblijven van een doortastend klimaatbeleid. ‘Geen sympathiek gebaar, nee. Maar dat politici jarenlang te weinig aan het klimaat hebben gedaan: is dat sympathiek?’

Sue Somers / Foto's Marco Mertens

Met een Farewell Party in de Gentse Vooruit – een adieu aan smeltende gletsjers, verblekende koraalriffen en uitstervende dier- en plantensoorten – staken de elf leden van Klimaatzaak op 1 december het vuur aan de juridische lont. De roergangers zijn **Serge de Gheldere**, CEO van het groene consultancybedrijf Futureproofed in Leuven, en **Ignace Schops**, directeur van het Regionaal Landschap Kempen en Maasland, in 2008 winnaar van de Goldman Environmental Prize – zeg maar de groene Nobelprijs. Klimmen mee op de barricades: **Dirk De Clippeleir** (directeur AB), **Tom Lenaerts**, **Francesca Vanthielen**, **Stijn Meuris**, **Nic Balthazar**, kunstenaar **Koen Vanmechelen**, **Tom Brookes** (directeur Energy Strategy Centre), **Johan Van Den Bosch** en **Lambert Schoenmaekers** (beiden medewerkers van het Regionaal Landschap Kempen en Maasland).

Serge de Gheldere «Twee jaar geleden kreeg ik telefoon van Nic Balthazar: hij bleek al een tijdje met een paar gelijkgestemden over het klimaat te vergaderen. Ik had net **Roger Cox** ontmoet, de advocaat die de Nederlandse staat heeft gedagvaard, en was onder de indruk. Ik dacht: 'Dat moeten we in België ook doen!' Waarom de twee groepen niet combineren?»

Deze week is het zover: sinds 1 december zijn alle overheden in ons land officieel in gebreke gesteld. Met een aangetekend schrijven wil de vzw Klimaatzaak hen verplichten ons land naar een *low-carbon economy* te leiden, met minder gebruik van fossiele brandstoffen en een verminderde CO₂-uitstoot.

De Gheldere «De ingebrekestelling is de eerste stap: we willen de overheden verwittigen dat er iets zit aan te komen en geven hun een laatste kans om in actie te schieten. Tenzij er binnen vier weken plots ingrijpende klimaatmaatregelen komen, volgt begin volgend jaar de dagvaarding.

»We willen deze rechtszaak niet beginnen voor de sport, of voor de show. We menen het écht. Het is ook de bedoeling dat zo veel mogelijk burgers, bedrijven en organisaties zich als mede-eiser aansluiten.»

Francesca Vanthielen «Hoe meer Belgen erachter staan, hoe krachtiger ons signaal: de overheid moet haar verantwoordelijkheid nemen. Veel mensen willen wel iets doen voor het klimaat, maar raken ontmoedigd als ze zien dat hun buurman niet meedoet. Het móét gewoon van bovenaf komen.

»Dat gezegd zijnde: we beseffen dat het pijn zal doen. Het is gemakkelijker om iemand die met zijn voeten op een bankje zit een GAS-boete te geven, dan iedereen te verplichten om mee te werken aan de vermindering van de CO₂-uitstoot.»

Dat het klimaat hot is, beweest de opkomst voor de lezing van **Naomi Klein** vorige week in Brussel, waar ze kwam spreken over haar nieuwe boek 'No time. Verander nu voor het klimaat alles verandert'. Volgens Klein staat de wereld voor een beslissende keuze: of het klimaat redden, of het kapitalisme. De twee samen zal niet lukken. De Gheldere knikt, hij heeft het boek gelezen. 'Op een bepaald moment schrijft Klein: *'History is knocking at your door, will you answer?'* Wel, precies dát gaan we doen: de geschiedenis veranderen.'

2 GRADEN

HUMO België doet al mee aan het Europese 20-20-20-plan, dat drie concrete doelstellingen oplegt tegen 2020: de CO₂-uitstoot en het energieverbruik moeten met 20 procent naar beneden, en het aandeel van hernieuwbare energie moet 20 procent bedragen. Voor jullie mag het dus ambitieuzer?

De Gheldere «Die doelstellingen zijn verfijnd per land: België moet geen 20 maar 13 procent hernieuwbare energie leveren, en geen 20 maar

'Tom Lenaerts en Francesca Vanthielen die de staat dagvaarden: ik vind dat vernieuwend'

SERGE DE GHELDERE, CEO FUTUREPROOFED

15 procent minder CO₂ uitstoten. Wel: volgens het European Environmental Agency, dat geleid wordt door onze landgenoot **Hans Bruyninckx**, zullen we die Europese doelstellingen niet halen. Bovendien is het 20-20-20-plan niet ambitieus genoeg: op de klimaatconferentie van 2010 in Cancun is, onder meer op aandringen van ons land, besloten dat we tegen 2020 25 tot 40 procent minder CO₂ moeten uitstoten als we 50 procent kans willen hebben dat de aarde niet met 2 graden opwarmt.

»Die 2 graden is trouwens geen nattevingerwerk, maar wordt door wetenschappers wereldwijd beschouwd als een kantelpunt.»

Vanthielen «Vanaf dan kunnen we nog zo veel inspanningen doen als we willen – allemaal met elektrische auto's gaan rijden, geen fossiele brandstoffen meer gebruiken: het zal geen impact meer hebben.»

HUMO Elf eisders die een ingebrekestelling indienen: zijn die alle elf persoonlijk aansprakelijk als het misloopt?

De Gheldere «Als je een rechtszaak verliest, dan zijn de kosten voor een niet in geld waardeerbare zaak beperkt tot 11.000 euro. Via fondsenwerving beschikken we al over een voorlopige financiering, waarvan een deel opzij staat voor wanneer het faliekant afloopt. Niemand van de mede-eisers zal dus voor de kosten moeten opdraaien.»

HUMO Hoe zijn jullie aan die fondsen gekomen? Jullie hebben tot nu de schijnwerpers gemeden.

De Gheldere «Van mensen die wisten dat we hiermee bezig waren en ons anoniem wilden steunen. Via crowdfunding hopen we op bijkomende giften, want onze advocaten Roger Cox en **Denis Philippe** werken niet gratis.»

► **HUMO** Jullie hebben de mosterd in Nederland gehaald, waar advocaat Roger Cox de staat vorig jaar heeft gedagvaard. In zijn boek 'Revolutie met recht' legt Cox uit dat hij van mening is dat de democratie heeft gefaald in de aanpak van het klimaatprobleem en dat de politiek 'onder curatele' moet worden gesteld. En dat kan volgens hem alleen door de rechterlijke macht in te roepen. Dat doet vragen rijzen over de scheiding der machten.

De Gheldere «Waarom zouden we geen beroep doen op de derde macht, als we vaststellen dat de andere twee gefaald hebben?»

HUMO Beleidsmaatregelen zijn het domein van de wetgevende macht, niet van de rechterlijke.

De Gheldere «Maar het politieke debat is er al geweest! Politici en wetenschappers zijn het erover eens: de opwarming móét onder de 2 graden blijven. Men zegt dat het nodig is, men verklaart dat ook in officiële documenten en *roadmaps*, en vervolgens gebeurt er veel te weinig. Daardoor ontstaat schade en leed, en dat is het domein van de rechter. Daar houdt de beleidsvrijheid op.»

HUMO De staat dagvaarden is geen sympathiek gebaar.

De Gheldere «Te weinig aan het klimaat doen: is dat sympathiek? Ik heb een tijdje in Chicago gewoond: in de VS kijkt niemand ervan op wanneer je miljoenen dollars schadevergoeding eist als je je aan je koffie verbrandt.

De gedachte daar is: *just sue them*. Wat natuurlijk ook compleet idioot en frivool is. Maar het is wél een manier om de patstelling op te heffen en met z'n allen vooruit te gaan. Als je jaren samenwerkt met bedrijven en overheden en merkt dat de wetgeving nauwelijks bijdraagt aan de noodzakelijke verandering, als je wéét hoe desastreus onze toekomst zal zijn, dan zet je alle middelen in. Voor jezelf, voor je kinderen, voor iederéén.»

Vanthielen «Want dit gaat natuurlijk niet over een kop koffie. Bovendien zijn we niet uit op geld.»

De Gheldere «Ja, laat dat duidelijk zijn: wij willen geen schadevergoeding.»

STROHALM

HUMO Een rechtszaak is een ultimatum remedium.

De Gheldere «Als dit mislukt, als er de komende zes à zeven jaar niets drastisch gebeurt, dan is het *game over*, ja.»

HUMO Dan geven we de planeet op?

De Gheldere «Eigenlijk wel. Dan kiezen we voor een systeem dat zichzelf versterkt: de poolkappen zullen nog sneller smelten, de stormen zullen nog heviger worden.

»Het gerecht is onze laatste strohalm. Hierna resten alleen nog *geo-engineering* of sciencefictionsscenario's.»

HUMO De staat dagvaarden gaat een stap verder dan zingen en dansen op het strand, wat jullie allebei nog niet zo lang geleden hebben gedaan. Was dat naïef?

De Gheldere «Nee. Sing for

BELGAINAGE

Serge de Gheldere: 'De premies voor zonnepanelen waren veel te hoog en zijn dan ineens afgeschaft: dat is een slordige manier om zonne-energie te promoten.'

the Climate and Dance for the Climate waren moderne en constructieve vormen van betogen.»

Vanthielen «Je moet de mensen meekrijgen. Als je in peilingen ziet waar burgers zich zorgen over maken, dan noemen ze steeds vaker het klimaat. Ze worden zich almaar bewuster van fijn stof, klimaatverandering en extremer weer. Het is de politiek die is achtergebleven. Zelfs in de bedrijfswereld lopen ze voor. Ik doe veel bedrijfspresentaties en iedereen heeft er de mond vol over duurzaamheid.»

De Gheldere «Uit de nationale klimaatenquête van dit jaar blijkt dat 70 procent van de ondervraagden zich zorgen maakt over de klimaatverandering. Bijna de helft van de respondenten is zelfs voorstander van een specifieke klimaatwet.»

HUMO Sinds de groenestroomcertificaten stelselmatig worden afgebouwd, is de markt van de zonnepanelen ingestort. Daardoor ontstaat de indruk dat mensen wel willen bijdragen tot een beter klimaat, maar niet als het hun geld kost.

De Gheldere «Het zonnepanelendebat is fout gevoerd. Er is gefocust op subsidies, maar we vergeten dat er nog altijd veel meer belastinggeld naar fossiele brandstoffen gaat – 550 miljard dollar wereldwijd – dan naar de sector van de hernieuwbare energie, die op zo'n 120 miljard kan rekenen. Ook in België zijn er veel meer subsidies voor fossiele dan voor hernieuwbare brandstoffen. De premies voor zonnepanelen waren veel te hoog en zijn dan ineens afgeschaft: dat is een slordige manier om zonne-energie te promoten. Het

gevolg is inderdaad dat de prijs van zonnepanelen sterk is verlaagd, maar het loont vandaag nog altijd om je spaarcenten erin te steken: zelfs zonder subsidies kun je op een financiële return rekenen die je op je spaarboekje niet krijgt.»

HUMO Hoe zorg je ervoor dat mensen massaal op hernieuwbare energie overstappen?

De Gheldere «Een collega van mij heeft een nulenergie-woning: zijn energiefactuur bedraagt elke maand 0 euro. Als geld zijn motivering is: *fine*. In Nederland loopt een project waarbij 1,8 miljoen huizen die tussen 1950 en 1980 zijn gebouwd in tien dagen tijd tot nul- en zelfs plusenergie-woningen worden omgebouwd. De bewoners betalen de werken, maar daarna valt hun energierekening weg.

»In Silicon Valley gaan werknemers van nieuwe technologiebedrijven met luxebussen naar het werk: comfortabele stoelen, wifi aan boord, goede espresso. De bus rijdt in een aparte baan, waardoor ze er minder lang over doet dan de automobilisten, die twee uur onderweg zijn van San Francisco naar Palo Alto. Die werknemers doen dat niet om de planeet te redden, maar omdat het comfortabeler en sneller is.»

USUAL SUSPECTS

HUMO Wat is jullie politieke profiel? Opkomen voor het klimaat zou je als links kunnen omschrijven.

De Gheldere «Ik vind dat helemaal niet links. Ik ben niet voor links of voor rechts, maar voor oplossingen, en dan kom je al snel uit bij het ondernemerschap. Kijk naar wat ik doe met Futureproofed: we bevinden ons volop in een energietransitie, ik werk met steden en bedrijven die daar het nut van inzien. Wij denken dat we iets kunnen betekenen voor de Nikes en de Reticels van deze wereld: we leren hen proactief te zijn en nu al de overstap naar een *low-carbon economy* te maken.»

‘De politiek weet dat er iets moet gebeuren, maar doet niets. Daardoor ontstaat schade en leed, en dat is het domein van de rechter. Daar houdt de beleidsvrijheid op’

SERGE DE GHELDERE, CEO FUTUREPROOFED

► **HUMO Een groene ondernemer en een handvol linkse artiesten die in de bres springen voor het klimaat. Iedereen zal denken: 'Daar heb je ze weer.'**

De Gheldere «Zijn wij de usual suspects? Dit zijn frisse, nieuwe gezichten uit onverwachte hoek. Tom Lenaerts en Francesca Vanthielen die de staat dagvaarden: ik vind dat vernieuwend.»

HUMO Ik vraag het omdat Roger Cox in 'Revolutie met recht' soms nogal kort door de bocht gaat. Het falen van de democratie schrijft hij op het conto van de politiek, die geïnfiltrerd is door multinationals. En onze afhankelijkheid van olie noemt hij 'een steun aan het moslimfundamentalisme'.

De Gheldere «Heb je 'Syriana' gezien, met George Clooney? Telkens als je je auto voltankt, is dat niet los te koppelen van de politiek in de OPEC-landen. We kunnen niet in een bubbel leven en het belang van geopolitiek ontkennen – IS verdient per slot van rekening ook geld met de verkoop van olie.»

HUMO Het is ondertussen een jaar geleden dat Cox en de stichting Urgenda samen met 886 Nederlanders de Nederlandse staat dagvaarden. De slotpleidooien van het proces zijn voor april volgend jaar, maar de schriftelijke conclusies die de partijen nu al hebben uitgewisseld bij de rechtbank, beloven weinig goeds: volgens de Nederlandse staat zijn de eisen die Urgenda stelt juridisch niet afdwingbaar. Kortom: de dagvaarding is volgens Nederland niet ontvankelijk.

De Gheldere «Dat de Nederlandse staat alles uit de kast haalt om niet veroordeeld te worden, is logisch. Ook België zal de dagvaarding onontvankelijk proberen te laten verklaren. Wat het tricky maakt, is de vertraging tussen oorzaak en schade. In onze ingebrekestelling hebben we het over schade die we nu al ondervinden – droogte, stormscha-

de – én over alles wat nog op ons afkomt: klimaatmigratie, dalende voedselopbrengsten. Maar schade die nog niet geleden is, kun je niet vorderen. Daarom richten wij ons op het voorkomen van dreigende schade.

»Ik stel mijn hoop op de asbestzaak. Eind jaren 60 waren er al wetenschappelijke rapporten die stelden dat blootstelling aan asbest schade veroorzaakte. Maar de werkgevers lieten de arbeiders voortwerken – tot ze dertig, veertig jaar later mesothelioom (longvlieskanker, red.) kregen. De rechter heeft geoordeeld dat de werkgevers, op basis van de rapporten die destijds beschikbaar waren, hadden moeten weten aan welke gevaren ze hun arbeiders blootstelden. Met het klimaat is het ook zo: er is niemand die nog in twijfel trekt dat de CO2 die wij uitstoten schade zal veroorzaken.»

HUMO Hoe groot schatten jullie de kans dat jullie een rechter zullen treffen die moediger is dan de politiek tot nu is geweest?

De Gheldere «Ik begrijp eigenlijk niet goed waarom de politiek het nooit heeft aangedurfd om ingrijpende maatregelen te nemen.»

HUMO Omdat er geen stemmen mee te halen vallen. Toen hij milieuminister was, heeft Bruno Tobback ooit gezegd dat hij wist wat hij moest doen om het klimaat te redden, maar dat hij nooit meer verkozen zou raken mocht hij de nodige maatregelen nemen.

De Gheldere «Dat snap ik dus niet. De Braziliaanse stad Curitiba heeft in 1974 als eerste ter wereld het *bus rapid transit system* ingevoerd – een busnetwerk dat de metro vervangt. Iedereen was radicaal tegen: het centrum moest verkeersvrij worden gemaakt en dat zou het einde van de lokale handel betekenen. Veertig jaar later is Curitiba een voorbeeld voor meer dan tachtig steden en gaat burgemeester Jaime Lerner overal ter wereld spreken.

»In Stockholm heeft de burgemeester dan weer een *congestion tax* ingevoerd, een tolsysteem voor wie de stad in- en uitrijdt. Het systeem heeft drie maanden proefgedraaid. Vanaf dag één was er al minder verkeer. Na drie maanden, toen iedereen weer gewoon reed, heeft men de bevolking bevroegd: de 70 procent die eerst tégen het tolsysteem was, bleek nu plots vóór te zijn, waarop de taks effectief werd ingevoerd.

»Meer focus op de lange termijn biedt enorme kansen aan de politiek. De rechter die het recht toepast en ons beschermt tegen het gevaar van klimaatverandering, zadelt de politici zeker niet op met een onmogelijke taak.»

OLIEDOM

HUMO Volgens de Bond Beter Leefmilieu heeft het weinig zin om de staat te dagvaarden. Naar de letter van de wet leeft België de klimaatdoelstellingen

‘In bijna alles wat tastbaar is, zit olie verwerkt. Maar het grootste deel van de beschikbare olie verbranden we. Alsof we goud zouden gebruiken om onze wegen aan te leggen’

FRANCESCA VANTHIÉLEN, PRESENTATRICE

Serge de Gheldere: 'De Braziliaanse stad Curitiba heeft in 1974 als eerste ter wereld een busnetwerk ingevoerd dat de metro vervangt. Iedereen was toen radicaal tegen, maar nu vervult de stad een voorbeeldfunctie.'

altijd na, ook al doet ze dat niet. Er zijn namelijk genoeg achterpoortjes ingebouwd: de mogelijkheid om emissierechten aan te kopen in het buitenland, bijvoorbeeld.

De Gheldere «Het kan misschien wel kloppen dat België volgens de letter van de wet en met behulp van achterpoortjes de klimaatdoelstellingen haalt, maar daar is het ons niet om te doen. We stellen de norm ter discussie: tegen 2020 15 procent minder CO2 uitstoten, is niet voldoende om die gevaarlijke opwarming van 2 graden af te wenden. Wij zeggen: verhoog dat tot 40 procent – maar de staat zal dat nooit vrijwillig doen, ook niet door emissiereducties in het buitenland te kopen. Daarom wenden wij ons tot de rechter.

»Overigens: schone lucht kopen is niet alleen cynisch, het is ook buitengewoon dom. Emissievermindering in België zou kunnen betekenen dat je geld bespaart, dat je voor tewerkstelling zorgt, dat duizenden mensen hun huizen gaan isoleren, dat je tramlijnen aanlegt en windmolenparken bouwt. Dé innovatie die onze

Francesca Vanthielen en Serge de Gheldere: 'We rekenen op een domino-effect. Elk land zal voor zijn eigen deur moeten vegén.'

toekomstige welvaart moet verzekeren.»

HUMO België kampt met een historische vervuiling. We hebben ervoor gekozen om een logistieke draaischijf te zijn, de uitstoot van de landbouw dring je niet zomaar terug en gebouwen raken niet van vandaag op morgen geïsoleerd.

De Gheldere «Het is inderdaad bijna onmogelijk om dat aan te pakken. Met 'een beetje veranderen' komen we er niet. Ofwel gaan we het industriële weefsel herdenken, ofwel aanvaarden we dat we binnenkort met enorme droogtes en voedselschaarstes te kampen zullen krijgen.»

HUMO Noem eens één concrete maatregel die onmiddellijk veel effect heeft op de CO2-uitstoot.

De Gheldere «Isolatie van bestaande gebouwen.»

Vanthielen «90 procent van de fossiele brandstoffen die wij invoeren, gaat naar verbranding. We hebben olie nodig om van alles en nog wat te maken: kleren, gsm's, computers, medicijnen, cosmetica – in bijna alles wat tastbaar is, zit olie verwerkt. Maar het grootste deel van de beschikbare olie verbranden we. Alsof we goud zouden gebruiken om onze wegen aan te leggen. Oliemaatschappijen investeren nog wel in de zoektocht naar nieuwe velden, maar steeds minder en met steeds minder resultaat. Het zal alsmaar duurder worden om olie op te pompen.»

HUMO Ondertussen gaat het in de zoektocht naar nieuwe brandstoffen de verkeerde kant op: om minder afhankelijk te zijn

van Russisch gas, gaat Polen op zoek naar schaliegas. Ook in het Verenigd Koninkrijk is men bezig met fracking.

Vanthielen «Dat is erg jammer, want schaliegas is rampzalig voor het milieu.»

De Gheldere «We gaan er ook nooit de bijkomende behoeftes mee kunnen vervullen.»

HUMO Jullie initiatief komt niets te vroeg: in het nieuwe regeerakkoord is het klimaat het ondergeschoven kindje.

De N-VA wil zelfs een nieuwe kerncentrale bouwen.

Vanthielen «Dat wil ik nog wel eens zien. Zo'n centrale bouwen duurt minstens tien jaar. De bouwkosten worden ook gigantisch onderschat.»

De Gheldere «We hoeven niet van vandaag op morgen over te schakelen op hernieuwbare energie – we hebben verschillende decennia om dat te doen. Het volume zal ook niet hetzelfde zijn: eerst moeten we ernstig besparen, en het is die verminderde behoefte aan energie waaraan we zullen moeten tegemoetkomen met hernieuwbare bronnen. Wij niet alleen, maar heel Europa: wind winnen in het noorden, zon in het zuiden en een buffer in de Alpen en de Pyreneeën, waar dammen als batterijen kunnen fungeren door het water naar beneden te laten lopen. Als er te veel elektriciteit is, doe je het omgekeerde: de turbines als motor gebruiken en water oppompen – een proces dat in Coöal op kleine schaal plaatsvindt.

»Volgens Roadmap 2050, een project van de European Climate Foundation, kunnen we met een netwerk dat van het noorden van Europa tot het noorden van Afrika reikt, heel de Europese

Unie van hernieuwbare energie voorzien. Geothermie, *off-shore* en *onshore* windenergie en zonne-energie worden gecombineerd en geïntegreerd in een *supergrid*, een groot netwerk waarbij verschillende regio's kunnen samenwerken om de vraag naar elektriciteit zo goed mogelijk te volgen. Technisch en financieel is dat haalbaar tegen 2040 of 2050. De bouw van dat *supergrid* is zelfs al bezig: tussen Noord- en Zuid-Duitsland wordt de verbinding al versterkt.»

HUMO Een pan-Europese visie die niet zou misstaan in jullie dagvaarding.

Vanthielen «Dat zou ideaal zijn, maar we rekenen op een domino-effect.»

De Gheldere «Elk land zal voor zijn eigen deur moeten vegén. De Belgische aanpak gaat het globale emissieprobleem niet oplossen, maar we kunnen er wel een paar jaar mee kopen die ons in staat zullen stellen om één en ander op grotere schaal aan te pakken. En met onze innovaties voor een *low-*

carbon economy kunnen we tegelijk een voorbeeld zijn én onze welvaart vrijwaren.»

HUMO Vrezen jullie niet dat jullie voor een lange rit vertrokken zijn? Het Belgische gerecht kennende, hebben we over tien jaar misschien een uitspraak.

De Gheldere «We hebben ons iets op de hals gehaald, ja. Maar stel dat het lukt in Nederland, hoe cool is het dan niet dat ons land óók op die trein zit?»

»We hebben berekend wat België te winnen en te verliezen heeft: individuen en bedrijven betalen nu elk jaar 35 miljard aan energiekosten. Een groot deel van dat geld gaat naar het buitenland. Als we zo voortdoen, betalen we tegen 2030 domweg 100 miljard per jaar aan grotendeels fossiele energie om onze huizen te verwarmen en onze bedrijven te laten draaien. Het móét en het kán anders. Alleen zouden wij graag willen dat een rechter dat erkent, zodat er vaart achter gezet wordt. *No time to waste.*» **H**

ADVERTENTIE

REPRO PRESS

Oproep aan uitgevers van magazines en/of periodieken

De beheersvennootschap voor de auteursrechten van Belgische uitgevers van magazines en periodieken, brengt ter kennis van de uitgevers van magazines en/of periodieken, dat zij zal overgaan tot de uitbetaling van de sommen die voor 2013 werden geïnd door REPROBEL (REPROBEL is de Belgische instantie die door de Auteurswet bevoegd werd verklaard om de vergoedingen te innen voor het kopiëren van korte gedeelten uit auteursrechtelijk beschermde geschriften; en de vergoedingen voor het leenrecht).

Uitgevers die in 2013 magazines en/of periodieken hebben uitgegeven en die menen in aanmerking te komen voor deze uitbetalingen, dienen zich voor 31 december 2014 te melden en kunnen een sluitend dossier indienen bij REPRO PRESS BURG. CV.

Meer info omtrent de voorwaarden waaraan de uitgevers dienen te voldoen, kunnen, samen met het verdelingsreglement en de aansluitings- en aangifteformulieren, verkregen worden bij:

REPRO PRESS BURG. CV c/o THE PPRESS,
Barastraat 175 – 1070 BRUSSEL
Tel. 02 558 97 50 – Fax 02 558 97 58
e-mail: info@repropress.be

klimaatzaak.be